

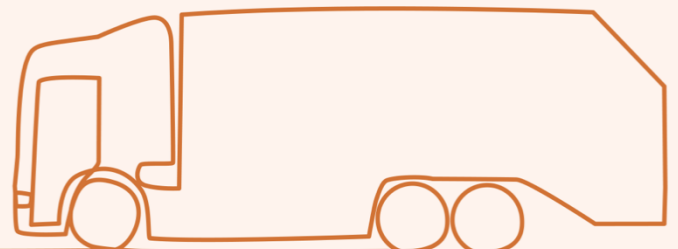
Nivå 4

SeQF

**Återvinnings-
arbetare ÅVC**

Version 2.1
2022-06-16

Kompetensstandard

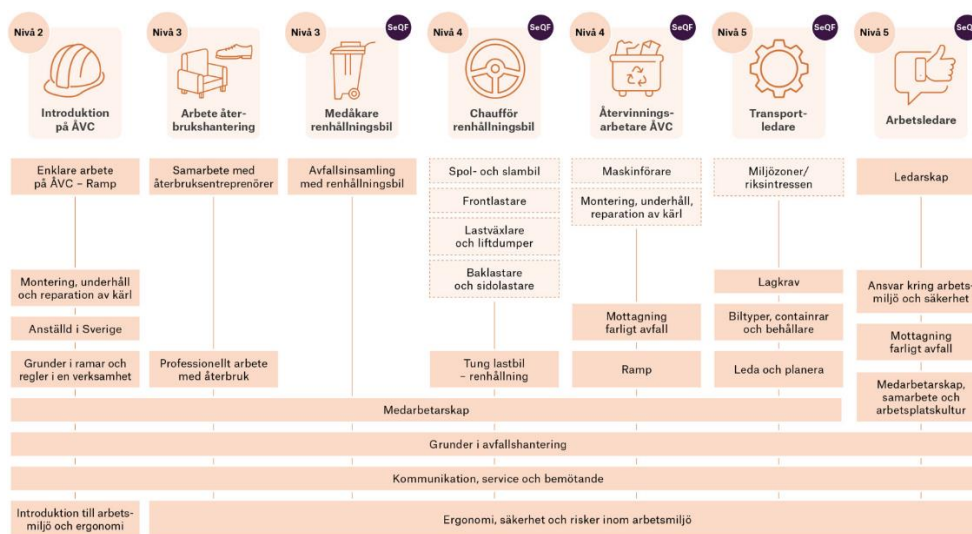
Återvinningsarbetare på ÅVC

Återvinningsarbetare på ÅVC har utvecklats av Sobona i samverkan med Nordiskt Valideringsforum och yrkeskunniga inom området. Kvalifikationen består till sin helhet av åtta sammanhängande delkvalifikationer. Delkvalifikationerna, som är en beskrivning av vad en individ förväntas förstå, veta och kunna utföra inom ett specifikt avgränsat område relevanssäkras gällande innehåll vart fjärde år.

Återvinningsarbetare på ÅVC och dess moduler syftar till att skapa förutsättningar för fördjupad kartläggning, synliggörande och erkännande av strukturerat lärande på arbetsplatsen, validering av befintliga medarbetare, skapande av utbildningar eller andra kompetenshöjande insatser samt för kravställande i upphandlingar. Målet är att säkerställa kunskande till rätt nivå i målgruppen vid rekrytering, kompetensutveckling och för att uppfylla kvalitetskrav ställda i bland annat upphandlingar. Vidare kan den öppna upp för samverkan mellan olika aktörer i syfte att utveckla och hitta nya vägar gällande kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Återvinningsarbetare på ÅVC är sedan 2020 inplacerad som en kvalifikation på SeQF-nivå 4. Vid godkänt resultat genereras ett yrkesbevis.

Kvalifikationen ingår som ett av flera områden med olika nivåer och inriktningar inom Sobonas partsgemensamma branschvalideringsmodell inom avfallshantering och återvinning.

Om yrkesrollen

Återvinningsarbetaren kan ta ansvar för skötsel, avfalls- och återvinningsarbete på återvinningscentral, utifrån gällande sorterings- och säkerhetsföreskrifter. Individerna kan ta ansvar och kritiskt värdera situationer och ämnen som kan vara stor risk/fara för annan, och därefter agera på ett säkert sätt. Individerna kan vägleda och anpassa kommunikation utifrån målgrupp och/eller situation baserat på arbetsplatsens värdegrund, riktlinjer och säkerhet.

Målgrupp

Återvinningsarbetare på ÅVC riktar sig till individer med teoretisk och praktisk erfarenhet och kunskaper i yrket med mål att höja kompetensen och uppnå fördjupade kunskaper och färdigheter enligt nivån för yrkesbevis. Individerna ska ha en god språknivå för att läsa, skriva, prata och förstå svenska.

Nivå

Varje enskild modul i profilen ligger på nivå 3. Det ackumulerade och sammantagna kunskapsdjupet ger ett kunskapsdjup och en färdighetsnivå motsvarande SeQF-nivå 4. Nivån sätts framför allt utifrån djupet på de kunskaper och färdigheter som behövs samt den självständighet i utförandet av arbetsuppgifterna som krävs.

För SeQF-nivå 4 innebär det att individen har fördjupade kunskaper inom ett specifikt område, vilket innefattar att välja och använda relevanta begrepp, teorier, modeller och metoder för att utföra definierade uppgifter inom givna tidsramar. Individerna kan ta initiativ, reflektera och organisera och utföra uppgifter självständigt, kritiskt värdera, förhålla sig till och dra slutsatser gällande valet av källor och gemensamma resultat. Individerna kan också ta ansvar i samarbete med andra och i viss utsträckning leda och utvärdera andras arbete. Läs gärna mer om SeQF på Myndigheten för yrkeshögskolans hemsida: <https://www.myh.se/validering-och-seqf/seqf-sveriges-referensram-for-kvalifikationer>

Relevanssäkring

Branschen gör en årlig översyn av kvalifikationen. Vart fjärde år genomgår den en ny relevanssäkringsprocess där en nationell panel ser över och godkänner innehållet. Panelen består av personer från relevanta organisationer och områden till exempel:

- Bransch
- Fackförbund
- Arbetsgivare
- Formell utbildning
- Icke formell utbildning
- Arbetsförmedling
- Forskningsinstitut
- Handledare/Bedömare
- Validander

Den senaste granskningen genomfördes 2022-06-16 med representanter från: Avfall Sverige, Kommunal, Mölndals kommun, Nacka vatten och avfall AB, NODAVA AB, Renova AB, SYSAV Sydsåkånes avfallsaktiebolag, Söderhamn Nära AB, Transport, VafabMiljö Kommunalförbund, VAKIN AB, Vamas Vatten och Avfall i Malung-Sälén AB samt Sobona AB.

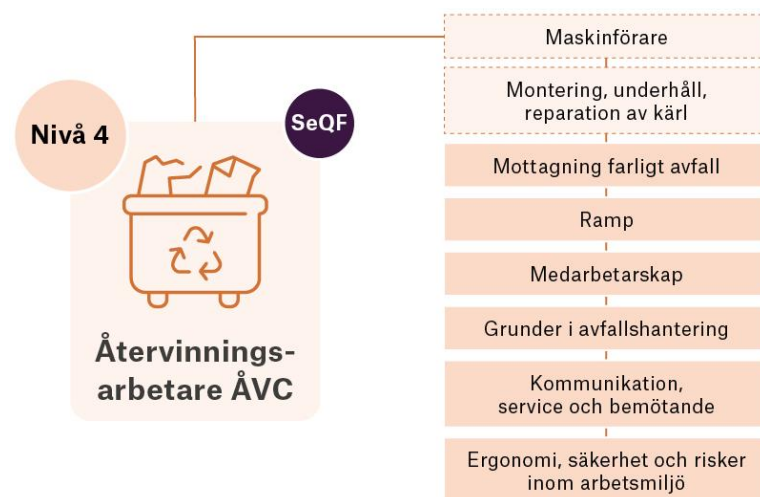
Validering med OCN-metoden

Kunskapsdjupet inom *Återvinningsarbetare på ÅVC* kan valideras i en formativ process där insamling av underlag för bedömning kan ske parallellt med lärande i olika former. Valideringsprocessen kan även ske summativt. Det innebär att befintliga kunskaper och färdigheter kontrolleras och granskas i form av exempelvis teoretiska kunskapsfrågor och observation av färdigheter. Oberoende av valideringsprocess, utförs bedömning av kunskaper av godkända bedömare från branschen och som kvalitetssäkras genom OCN-metoden. OCN-metoden lever upp till de kvalitetskrav som finns beskrivna i kvalitetsmanualen för Sobonas branschvalideringsmodell. Resultat av valideringen kan resultera i ett kompetensintyg för uppnådda moduler (som sedan kan byggas vidare på) alternativt ett yrkesbevis vid alla obligatoriska moduler uppnådda i profilen.

Innehåll

Nedan beskrivs vilka kunskaper respektive färdigheter som omfattas inom *Återvinningsarbetare inom ÅVC*. De har samlats i åtta delkvalifikationer för att underlätta läsandet.

Branschen har tagit fram två delkvalifikationer (moduler) med inriktning inom avfallshandling och återvinning. Dessa moduler ingår inte formellt i vare sig yrkesbeviset eller den nivåplacerade kvalifikationen, men kan användas som komplettering till yrkesbeviset för att påvisa breddad kompetens.

Bilden visar de delkvalifikationer som ingår i kompetensstandard för området.

Mottagning av farligt avfall

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för hur man riskbedömer okända ämnen/material och vikten av att hantera dem på ett korrekt säkert sätt.
- Redogöra för avfall som måste märkas, vägas registreras och rapporteras för spårbarhet.
- Förklara innebörden av de vanligast förekommande pictogrammen.
- Redogöra för vad som betraktas som farligt avfall i termer som explosivt stickande, skärande, frätande föremål och andra hälsofarliga ämnen, samt vilka rutiner som gäller vid hantering och avlämning.
- Redogöra för tillfällen som innebär stor risk/fara för annan, och om verksamheten måste stängas.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Utföra riskbedömning vid mottagning av okända ämnen och hantera dem enligt gällande säkerhetsföreskrifter.
- Läsa och förstå varningstexter och symboler, samt söka efter rätt information vid osäkerhet.
- Arbeta med skötsel och underhåll av arbetsplatsen utifrån gällande säkerhetsföreskrifter och med rätt verktyg och skyddsutrustning, hantera risker och utföra eventuell sanering.
- Informera om risker och vägleda kunder vid mottagning av inkommande farligt avfall.

ÅVC – Ramparbete

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Förklara syftet med verksamheten på återvinningscentral.
- Beskriva återvinningsprocessen, även ur ett etiskt och moraliskt perspektiv inom återvinning och återbruk.
- Redogöra för olika typer av avfallslag som får tas emot, risker vid hantering och lämpliga åtgärder att vidta, utifrån gällande föreskrifter och instruktioner.
- Redogöra för vad rollen som serviceradgivare och ambassadör har för betydelse för verksamheten.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Identifiera och riskbedöma okända ämnen/material och utifrån bedömning agera på ett säkert sätt.
- Informera kunder om risker vid hantering av olika ämnen och material.
- Välja ut, använda och underhålla verktyg och rätt skyddsutrustning för olika ändamål, enligt gällande rutiner vid arbete på ramp.
- Utföra daglig skötsel och underhåll utav ramp, utifrån givna instruktioner.
- Hantera tekniska hjälpmedel som finns tillgängligt, samt utföra nödvändig registrering, rapportering och dokumentation.

Grunder i avfallshantering

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva syfte och vision med svensk avfallshantering och vilken lag som reglerar det.
- Beskriva verksamhetens styrning och ansvarsfördelning på nationell, kommunal och individuell nivå.
- Förklara avfallstrappans syfte och fem steg, samt hur den påverkar den dagliga verksamheten.
- Redogöra för vad som menas med avfall, ge exempel på olika avfallslag och material samt hur de ska hanteras.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Tillämpa grundläggande terminologin inom avfallshantering och söka efter vidare information vid behov.
- Informera kunder om bakgrund och regler för avfallshantering och återvinning, samt vägleda dem rätt.

ÅVC – Maskinförare

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för gällande säkerhetsföreskrifter, säkerhetsrutiner, dokumentation och rapportering.
- Redogöra för vilken påverkan slitage och ovarsam körning har på ekonomi och miljö.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Strukturera och planera sitt eget arbete logistiskt utifrån förutsättningar och krav.
- Utföra daglig tillsyn och skötsel av redskapsbärare, utifrån gällande rutiner och riktlinjer.
- Använda redskapsbärare för rangering av avfallscontainrar, lossning och lastning, röjning och sopning inom området, med hänsyn tagen till omgivning, underlag och tredje man.
- Utföra arbetsuppgifter med hänsyn tagen till miljöpåverkan, hållbarhet, samt ur ett ekonomiskt perspektiv.

Montering, underhåll och reparation av kärl

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva de olika kontroll- och säkerhetsfunktioner som gäller för arbetsuppgifterna.
- Redogöra för vilka olika typer av märkning av kärl som förekommer och vikten av att märka rätt.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Montera och rengöra kärl efter anvisningar och med avsedd utrustning, och därefter säkerställa resultat.
- Utföra daglig tillsyn, underhåll och reparation av avfallskärl, samt kontrollera kvalitet, funktion och bedöma kärlets livslängd.
- Använda rätt typ av märkning för respektive kärl och andra hämtbehållare.
- Utföra dokumentation av åtgärder som utförts på avfallskärl, utifrån gällande rutiner.

Medarbetarskap*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Reflektera över sin roll och ansvar som medarbetare i förhållande till kollegor, ledning och kunder.
- Reflektera över hur samarbete mellan kollegor kan stärka en grupp och organisation.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Följa regler för arbetstider, närvaro och frånvaro
- Planera, genomföra och utvärdera egna arbetsuppgifter.
- Identifiera egna styrkor och utvecklingsmöjligheter som del i en arbetsgrupp.
- Ta initiativ och bidra med egna lösningsförslag inom egna befogenheter.
- Skilja på det privata och det professionella i sitt uppdrag.
- Ta egna initiativ till lärande och utveckling.

Kommunikation, service och bemötande*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva olika typer av kommunikation och vikten av anpassning utifrån situation och målgrupp.
- Förklara begreppet och betydelsen av icke-verbal kommunikation.
- Förklara skillnaden mellan privat, personligt och professionellt ur ett bemötandeperspektiv.
- Beskriva sambandet mellan god kunskap om arbetsplatsens varor/tjänster och leverans av god service.
- Beskriva innebörd och betydelse av god service och gott kundbemötande.
- Ge exempel på hur konfliktsituationer kan hanteras utifrån ett professionellt perspektiv.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Anpassa kommunikation utifrån situation och/eller målgrupp.
- Säkerställa samsyn med kund och återkoppla i tid enligt överenskommelse.
- Tillämpa god service, bemötande och förhållningssätt utifrån arbetsplatsens styrdokument.
- Uppträda professionellt och med respekt i mötet med andra människor.
- Hantera stressiga situationer med bibehållet fokus på god service.

Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för begreppet ergonomi ur ett fysiskt, organisatoriskt och socialt perspektiv.
- Förklara varför det är viktigt att arbeta ur ett ergonomiskt perspektiv.
- Redogöra för betydelsen av, och syftet med, återhämtning och friskvård för det allmänna välbefinnandet.
- Resonera kring ansvar och samverkan för arbetsmiljön på arbetsplatsen.
- Redogöra för arbetsplatsens säkerhetsrutiner och skyddsutrustning vid händelse av tillbud, olyckor och brand.
- Redogöra för arbetsplatsens rutiner och rapportering vid situationer kring hot och våld.
- Beskriva hur man kan förebygga risker om hot och våld.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Arbeta förebyggande för att uppnå en balanserad fysisk, organisatorisk och social arbetsbelastning.
- Utföra arbetsmoment ur ett ergonomiskt perspektiv och med hänsyn tagen till det personliga välbefinnandet.

* Relevanssäkrade moduler som ingår i Nordiskt Valideringsforums Kompetenser för arbetslivet